

Befolkningens studiedeltagande Höstterminen 2009

UF0507

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8	Gallringsföreskrifter	3
A.9	EU-reglering	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning	4
B.1	Innehåll	4
1.1	Statistiska målstorheter	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider	5
1.2.	Fullständighet	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	5
2.2.1	Urval.....	5
2.2.2	Ramtäckning.....	5
2.2.3	Mätning	6
2.2.4	Svarsbortfall	6
2.2.5	Bearbetning	6
2.2.6	Modellantaganden	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	7

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	8
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	8
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer.....	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation.....	9
5.4	Tillgång till primärmaterial	9
5.5	Upplysningstjänster	9

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Befolkningens utbildning

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Harald Theorin
Telefon: 019-17 69 37
Telefax: 019-17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23
Kontaktperson: Harald Theorin
Telefon: 019-17 69 37
Telefax: 019-17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Befolkningens studiedeltagande är en registerbaserad undersökning. Statistiken bygger på en sambearbetning av ett flertal av SCB:s och Skolverkets register inom utbildningsområdet. De kompletteras med uppgifter hämtade från CSN, Arbetsförmedlingen och YH-myndigheten. I de fall uppgiftsskyldighet föreligger för dessa källor är den relevant i ett tidigare skede än vid framställningen av statistiken rörande befolkningens studiedeltagande.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Bevaringsbehovet kan för närvarande inte bedömas och är under utredning.

A.9 EU-reglering

Ingen EU-reglering föreligger.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att beskriva deltagandet i utbildning inom det reguljära utbildningsväsendet för personer i åldrarna 16-74 år. Vidare beskrivs de studerandes arbetsmarknadsstatus, utbildningsnivå och förekomst av studiestöd.

Statistik över befolkningens studiedeltagande har framställts sedan 1993.

A.11 Statistikanvändning

Statistik över befolkningens deltagande i utbildning används bl.a. för att ge en bild av utbildningens fördelning i befolkningen efter ålder, kön och region. Den används också för beskrivning av de icke sysselsatta som underlag för regional utbildningsplanering och internationell rapportering.

A.12 Uppläggning och genomförande

Uppgifter om studiedeltagande täcker studerande i grundskola, gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, universitets- och högskoleutbildning, tekniskt basår, kvalificerad yrkesutbildning, arbetsmarknadsutbildning, folkhögskola samt övriga med studiemedel från CSN. Uppgifterna sammanställs från individuppgifter avseende studiedeltagande m.m. höstterminen varje år.

A.13 Internationell rapportering

Uppgifter från befolkningens studiedeltagande levereras till Öresundsdatan och EU Urban Audit. Ingen övrig internationell rapportering görs.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar är i dagsläget inplanerade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

De statistikvärden som framställs i Befolkningens studiedeltagande bygger på en bearbetning av registerinformation som hämtas från register såväl inom som utanför SCB. Då undersökningen baseras på administrativt material har den fördelen av att vara totalräknad och inte behäftad med svarsbortfall.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Målstorhet är antalet deltagare i utbildning under höstterminen i befolkningen 16-74 år. Redovisning görs fördelat på ett flertal variabler (se 1.1.2 nedan).

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga personer i åldrarna 16-74 år som var folkbokförda i Sverige 2009-12-31. Som rampopulation används Registret över totalbefolkningen (RTB) avseende 2009-12-31.

1.1.2 Variabler

Viktiga variabler är:

- Typ av studiedeltagande (gymnasieskola, komvux, tekniskt basår på universitet/högskola, grundläggande högskoleutbildning, forskarutbildning, kvalificerad yrkesutbildning, folkhögskola, studiemedel för utlandsstudier, arbetsmarknadsutbildning, grundskola, övriga med studiemedel från CSN)
- Kön
- Ålder
- Boendekommun
- Nationell bakgrund (baserat på födelseland)
- Utbildningsnivå, högsta avslutade utbildning (SUN2000)
- Förälders högsta avslutade utbildning (SUN2000)
- Studiekommun
- Förekomst av studiestöd (lån och bidrag, endast bidrag)
- Förvärvsarbetande (enligt registerbaserad arbetsmarknadsstatistik)

1.1.3 Statistiska mått

Antalsuppgifter.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas fördelat på typ av utbildning och kön, men även efter andra variabler (se 1.1.2 ovan).

1.1.5 Referenstagning

Utbildningsdeltagande avser höstterminen respektive år. Bakgrundsuppgifter avser i regel den 31 december respektive år. Uppgift om högsta utbildning avser första halvåret respektive år.

1.2. Fullständighet

Bearbetningen omfattar de viktigaste allmänna utbildningar för vilka det finns individregister vid SCB. Det innebär att vissa allmänna utbildningar såsom särskola eller särvtux inte ingår. Statistiken omfattar inte heller studerande i svenska för invandrare (SFI).

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Då undersökningen baseras på administrativt material har den fördelen av att vara totalräknad och inte behäftad med svarsbortfall.

Statistiken baseras på en sambearbetning av ett flertal register. Statistikens tillförlitlighet beror därför på kvaliteten i de register som sambearbetas vid statistikframställningen. För mer information hänvisas till dokumentationen av respektive källa.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Befolkningens studiedeltagande är en totalundersökning, varför skattningarna inte är behäftade med urvalsosäkerhet

2.2.2 Ramtäckning

Målpopulationen utgörs av i Sverige stadigvarande bosatta personer vid respektive årsskifte. Rampopulation är folkbokförda personer 16-74 år enligt Registret över totalbefolkningen (RTB). I RTB förekommer i viss mån täckningsfel vilka består i att personer som enligt gällande regelverk skall vara folkbokförda inte är det (undertäckning) samt att personer är folkbokförda trots att de inte skall vara det (övertäckning).

Utvandrare förorsakar övertäckning om utflyttning inte anmäls. Genomförda studier tyder på att folkbokföringen och därmed RTB innehåller ett antal personer som inte längre bor i landet. Detta är förmodligen den allvarligaste kvalitetsbristen i såväl folkbokföringen som RTB. Under år 2004 gjordes studier där man försökte att skatta storleken på övertäckningen med hjälp av registerstatistik. En preliminär siffra pekade på en övertäckning på minst 35 000 personer, ett antal som förmodligen inte är mindre i dagsläget.

2.2.3 Mätning

Uppgift om studiedeltagande bygger på registreringar inom respektive utbildningsform. Att vara registrerad behöver dock inte betyda att en person veckligen studerar. Sannolikt innebär detta att antalet studerande överskattas i undersökningen.

För personer som är registrerade i mer än en utbildningsform prioriteras en utbildning. I de fall där personen i själva verket bara studerar på en av dem så väljs, förmodligen, fel utbildning i vissa fall.

2.2.4 Svarsbortfall

För vissa individer saknas uppgifter om vissa variabler till följd av partiellt bortfall. T.ex. saknas uppgift om föräldrar i de fall dessa inte är folkbokförda i Sverige.

2.2.5 Bearbetning

Då undersökningen använder sig av redan framställda register sker ingen ytterligare bearbetning avseende merparten av variablerna. Huvudvariabeln ”typ av studiedeltagande” skapas genom att prioritera en utbildningsuppgift per individ, i de fall det finns flera.

2.2.6 Modellantaganden

Prioriteringen av utbildningsuppgifter för personer sker i en bestämd ordning som i huvudsak bygger på nivån på utbildningen:

1. Forskarutbildning
2. Högskoleutbildning
3. Studiemedel för utlandsstudier
4. Kvalificerad yrkesutbildning
5. Tekniskt basår på universitet/högskola
6. Komvux
7. Folkhögskola
8. Gymnasieskola
9. Grundskola
10. Övriga med studiemedel från CSN
11. Arbetsmarknadsutbildning

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Befolkningens studiedeltagande redovisas utan osäkerhetsmått.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årlig.

3.2 Framställningstid

Statistiken framställs så snart alla ingående delregister är klara. Erfarenhetsmässigt innebär det cirka ett år efter referensperiodens slut.

3.3 Punktlighet

Befolkningens studiedeltagande har publicerats i enlighet med gällande publiceringsplaner.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Gymnasieskola, komvux och grundläggande högskoleutbildning har ingått alla år.

Studiemedel för utlandsstudier ingår fr.o.m. 1995 men rapporterades ofullständigt i registret avseende höstterminen 1996.

Tekniskt basår på universitet/högskola ingår fr.o.m. 1998

För folkhögskola ingår fr.o.m. år 2000 samtliga elever på s.k. långa kurser. År 1997-1999 ingick endast studerande på folkhögskola inom det s.k. kunskapslyftet.

Deltagare i arbetsmarknadsutbildningar ingår fr.o.m. år 2002.

Studerande i grundskola ingår fr.o.m. år 2002.

För forskarutbildning inkluderades alla registrerade t.o.m. år 1999, medan endast personer med minst 10 procent studieaktivitetsgrad ingick under åren 2000-2004. Fr.o.m. år 2005 inkluderas personer med minst 1 procent studieaktivitetsgrad.

Kvalificerad yrkesutbildning (KY) ingår fr.o.m. 1997. År 2009 ingår studerande i yrkeshögskoleutbildning (YH) i samma kategori. YH kommer fram till 2013 successivt ersätta KY.

Täckningen av föräldrars utbildning ökade avsevärt 2009 beroende på att

Utbildningsregistret inte längre har en övre åldersgräns på 74 år.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Referensperioden, höstterminen respektive år, är densamma oavsett källa för utbildningsuppgiften. Hösttermin är dock inget enhetligt begrepp. Inom t.ex. kvalificerad yrkesutbildning existerar det inte ens. Där avser uppgiften andra halvåret, aktuellt år. Det samma gäller högskoleutbildning, trots att det finns en uppdelning i terminer men där höstterminen ofta sträcker sig över årsskiftet. I alla skolformer sker dock majoriteten av utbildningen under det som vanligen förknippas med hösttermin, dvs. från sensommaren fram till jul.

En person behöver inte studera under hela terminen och på heltid för att räknas in i statistiken. Inom grundskola och gymnasieskola är detta (med vissa undantag) alltid fallet men i övriga utbildningsformer finns personer som studerar på deltid och/eller under del av terminen.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

Populationen i undersökningen Befolkningens studiedeltagande hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB). Detta register används ofta som bas i andra register och urvalsram för både interna och externa individundersökningar. Därmed kan uppgifterna om befolkningens studiedeltagande sammanvändas med annan statistik.

Statistik från de ingående skolformerna har publicerats separat utifrån de olika källregistren, de flesta i samarbete med Skolverket eller Högskoleverket. I den skolformsvisa statistiken ingår studerande som inte är folkbokförda i Sverige, de som är yngre än 16 år eller äldre än 74 år samt de som registrerats i respektive utbildning med ett provisoriskt personnummer. Dessa grupper ingår inte i populationen för befolkningens studiedeltagande.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Befolkningens studiedeltagande presenteras i form av tabeller och diagram på SCB:s **webbplats** (www.scb.se) samt i **Statistikdatabasen** som också nås via webbplatsen.

Tabeller baserade på registret redovisas i SCB-publikationer, t.ex. Utbildningsstatistisk årsbok. Tabeller avsedda för regional planering ingår i 'Regionala paket' avseende SCB:s högskolestatistik (tabell P1). Uppgifter från registret över befolkningens studiedeltagande ligger också till grund för uppgiften om studier i registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

5.2 Presentation

Statistiken redovisas i form av tabeller, diagram och databastabeller.

5.3 Dokumentation

För Befolkningens studiedeltagande finns ”Dokumentation av statistiken” och ”Dokumentation av mikrodata”. Båda är tillgängliga via SCB:s webbplats.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Primärdata för enskilda individer finns sparade för samtliga undersökningsår. Specialbearbetningar kan utföras på uppdragsbasis. Forskare, utredare m.fl. kan få tillgång till avidentifierat material efter särskild prövning.

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar om statistik över befolkningens studiedeltagande lämnas av Harald Theorin, enheten för statistik om utbildning och arbete.

E-post: fornamn.efternamn@scb.se

Telefon: 019-17 69 37

Adress: SCB, 701 89 Örebro

För frågor rörande detaljer i de ingående källregistren hänvisas till respektive producent.